

משטרת ישראל
אגף המבצעים

נוהל זה הותר לעיון על פי חוק חופש המידע

מס' נוהל קודם: 02.220.05			נהלי אג"מ
מספר: 220.006.05	תת-פרק: הוצל"פ	פרק: שיטור וקהילה	
שם: קנסות פליליים			תאריך פרסום: 29/07/2020
			תאריך תחילה: 31/03/2016
			תאריך ביטול:
			נוסח: 1

1. תקציר הנוהל:

- מהות הנוהל - הנוהל עוסק בביצוע צווים פליליים וקנסות.
- הרעיון המרכזי - הטיפול בחייבים עפ"י חוק הפלילי/קנסות.
- אחריות מטה מקצועית לנוהל - ר' חו' הוצל"פ.

2. מטרת הנוהל:

קביעת אופן הטיפול והביצוע של פקודות מאסר חלף קנס פלילי.

3. היבט משפטי:

- חוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב) התשמ"ב-1982:

(1) ביצוע צו מאסר – סעיף 23 לחסד"פ –

צו מאסר יבוצע בידי שוטר או בידי מי שנקב השופט או בית המשפט בצו ומותר לבצעו בכל מקום ובכל עת.

(2) הודעת על קיום צו – סעיף 24 לחסד"פ –

העוצר אדם לפי צו מאסר יודיע לו בה בשעה על הצו וימסור לו העתק ממנו.

- חוק העונשין תשל"ז – 1977:

(1) מאסר או קנס – סעיף 36 -

נקבע בחוק מאסר או קנס לחילופין, רשאי בית המשפט להטיל אחד מהם או שניהם כאחד.

(2) מאסר במקום קנס – סעיף 71 (א) -

בית המשפט הדין אדם לקנס, רשאי להטיל עליו מאסר עד שלוש שנים למקרה שהקנס כולו או מקצתו לא ישולם במועדו ובלבד שתקופת המאסר במקום קנס לא תעלה על תקופת המאסר הקבועה לעבירה שבשלה הוטל הקנס; נקבע לעבירה קנס בלבד, לא תעלה תקופת המאסר שבשלה הוטל הקנס על שנה; לא הוטל מאסר כאמור, רשאי בית המשפט להטיל בצו מיוחד על-פי בקשת היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו שהוגשה לאחר שהקנס לא שולם במועדו, הוראות סימן ג' לא יחולו על מאסר לפי סעיף זה.

ג. חוק המרכז לגביית קנסות:

- 1) המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות (להלן: "המרכז") מוסמך על-פי חוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות התשנ"ה-1995 (להלן: "חוק המרכז") לגבות סוגי חוב שונים לרבות קנס שהטיל בית המשפט ופיצוי פלילי המשולם לקורבן עבירה.
- 2) ס' 3(ד) לחוק המרכז קובע הסדר זקיפת תשלומים, כך שבמקרה שחייב אדם בחובות שונים למרכז לגביית קנסות ישולם כל סכום תחילה לטובת פיצוי לקורבן עבירה: "חייב אדם בחובות, מסוגים שונים, כמפורט בהגדרת "חוב" שבסעיף 1, ייזקף כל סכום שישולם לחשבון החוב לפי הסדר הבא:
3) פיצוי כאמור בפסקה (6), סכום כאמור בפסקה (12), קנס בשל בזיון בית משפט כאמור בפסקה (5), קנס בשל עבירה של ברירת משפט כאמור בפסקה (3), קנס מנהלי כאמור בפסקה (2), קנס אזרחי או עיצום כספי כאמור בפסקה (4), קנס לפי מועד תשלומו כאמור בפסקה (1)..."
- 4) ההסדר האמור בחוק המרכז הוא הסדר קוגנטי, המעניק עדיפות לחוב הפיצוי על פני יתר החובות. הסדר זה עולה בקנה אחד עם ההסדר שבס' 77 (ג) לחוק העונשין התשל"ז-1977 הקובע בהאי ליסנא:
5) "לעניין גביה, דין פיצויים לפי סעיף זה כדין קנס; סכום ששולם או נגבה על חשבון קנס שיש בצדו חובת פיצויים, ייזקף תחילה על חשבון הפיצויים".
- 6) ביהמ"ש העליון הכיר בכך שנאשם שלחובתו חוב פיצוי וחוב קנס, אינו יכול לבור לו איזה חוב לשלם ראשון, וזאת אף אם הנאשם נכון לשלם את חובותיו מרצונו החופשי. ראה לעניין זה בג"צ 3551/09 רוני שוורץ נ' המרכז לגביית קנסות ואח' (פורסם בנבו). בעניין שוורץ דובר בנאשם שהורשע בשורה של עבירות הונאה וביהמ"ש גזר עליו מאסר,
- 7) קנס בחלף מאסר ותשלום פיצוי פלילי לקורבן עבירותיו. הנאשם שילם למרכז סכום מסוים והמרכז העביר סכום זה לפיצוי הפלילי ולא לקנס (שכנגדו היו ימי מאסר להפעלה) הנאשם סבר שאם הוא משלם מרצונו יש להעביר את הכסף לחוב הקנס, האינטרס של הנאשם היה ברור; להימנע מהפעלת פקודת מאסר שהייתה תלויה ועומדת כנגדו.

4. סוגי פקודות מאסר חלף קנס:

- א. פקודת מאסר חלף קנס פלילי.
- ב. פקודת מאסר חלף קנס עירוני.

5. חלוקת הקבוצות במערכת המחשוב:

- א. קבוצה 1 - פק' קנס פלילי/עירוני לתעבורה בהזנה ידנית.
- ב. קבוצה 2 - פק' קנס פלילי של המרכז לגביית קנסות בהזנה ידנית.
- ג. קבוצה 3 - פק' מאסר (ללא קנס).

6. טיפול וביצוע פקודות מאסר חלף קנס פלילי:

- א. פקודות מאסר חלף קנס של המרכז לגביית קנסות ישלחו למשטרת ישראל לביצוע באמצעות דואר רשום.
- ב. פקודת המאסר תשלח בשלושה העתקים, העתק ראשון בחתימת שופט מקורית, ושני העתקים נוספים בחתימת מזכירות בימ"ש ותאריך.
- ג. לפקודת המאסר יצורפו המסמכים הבאים:

- שובר יתרת הקרן.
- שובר ע"ס הפיגורים.

- שובר ע"ס תיק פיצוי (באם קיים באותו הליך).
- מכתב נלווה למשטרת ישראל.
- דו"ח פעולה – טופס ט-1086.

7. דיווח על תוצאות הטיפול למרכז לגביית קנסות:

- א. במקרה של מאסר החייב - יועבר דיווח על גבי טופס 1086 אשר ישלח למרכז לגביית קנסות.
- ב. במקרה של תשלום הקנס - יועבר דיווח על גבי טופס 1086 למרכז לגביית קנסות.
- ג. במקרה של אי ביצוע/ אי איתור החייב - לאחר ביצוע חמישה ביקורים, יועבר דיווח על גבי טופס 1086 למרכז לגביית קנסות, תוך ציון הסיבה לאי הביצוע.
- ד. כל פקודות המאסר חלף קנס פלילי שהסתיים הטיפול בהן, ישלחו עם דיווח על תוצאות הטיפול בטופס ט-1086, למרכז לגביית קנסות בכתובת: ת.ד. 45177 הר חוצבים ירושלים מיקוד 91451.

8. אפשרויות לתשלום קנסות פליליים:

- א. תשלום במזומן - ניתן לשלם באמצעות השובר המצורף לפקודת המאסר בכל סניף בנק הדואר/בנק.
- ב. תשלום בכרטיס אשראי - ניתן לשלם בכרטיס אשראי ע"י התקשרות למרכז המידע בטל' מס' 35592 * בין השעות: 16:00 – 08:00.
- ג. מעבר לשעות הפעילות ניתן לשלם באתר האינטרנט של רשות האכיפה והגביה, בכתובת WWW.ECA.GOV.IL באמצעות כרטיס אשראי או העברה בנקאית. (באתר ניתן לשם רק את מלוא הסכום המוקרן).

ד. דגשים לגבי אופן התשלום בכרטיס אשראי:

1. ניתן לשלם בכרטיס אשראי עבור פקודת מאסר אחת עד לסך 15,000 ₪ בישראל כרטיס וויזה ועד לסך 25,000 ₪ בכרטיס לאומי כארד.
2. תשלום במסלול אשראי- רגיל יבוצע בתשלום אחד בלבד.
3. תשלום במסלול קרדיט- יבוצע בין 3 ל- 18 תשלומים.
4. התשלום באינטרנט יבוצע בנוכחות השוטר אשר יאשר את ביצוע התשלום וירשום על גבי טופס ט-1086 את מס' האסמכתא לתשלום.

ה. סדר זקיפת התשלומים:

עפ"י סעיף 3 ד' לחוק המרכז לגביית קנסות, סדר זקיפת התשלומים יהיה כדלקמן:

1. בגין תיק פיצוי- כל תשלום שישולם, יזקף תחילה לטובת תיק הפיצוי.
2. לאחר תשלום עבור תיק הפיצוי, יזקף שאר התשלום לטובת הקנס וריבית הפיגורים.

הערה:

במידה ולחייב יש תיק פיצוי בנוסף לקנס באותו הליך (אותו תיק בית משפט), יצורף שובר לתשלום עבור תיק הפיצוי. על החייב לשלם תחילה את שובר תיק הפיצוי ובנוסף לשלם את שובר הקנס כדי שפקודת המאסר לא תופעל נגדו.

9. ביטול פקודת מאסר חלף קנס ע"י המרכז לגביית קנסות:

ביטול פקודת מאסר חלף קנס, תתקבל רק על בסיס החלטה שיפוטית המורה על ביטול פקודת המאסר. מסמך הביטול בצירוף הפרוטוקול והחלטת השופט ישלחו למשטרת ישראל ע"י המרכז לגביית קנסות.

10. סייגים לביצוע פק' מאסר חלף קנס:

א. חייב במשמורת שב"ס –

- (1) חייב במאסר/ מעצר – התברר במהלך ביצוע הפקודה כי החייב נמצא במאסר/ מעצר במתקן כליאה, פקודת המאסר והדיווח על גבי טופס ט-1086, יישלחו למרכז לגביית קנסות, בציון שם בית הסוהר/ המעצר בו מוחזק החייב.
- (2) חייב מרצה עבודות שרות – התברר במהלך ביצוע הפקודה כי החייב מרצה עונש בעבודות שירות, היחידה תחזיק בפקודה ותבוצע כנגד החייב ביום סיום ריצוי עונשו, ללא עדכון הפקודה גם אם חלפו מעל 180 ימים עד למועד סיום ריצוי העונש.
- (3) חייב הנמצא תחת פיקוח אלקטרוני – התברר במהלך ביצוע הפקודה כי החייב נמצא תחת פיקוח אלקטרוני. פקודת המאסר והדיווח על גבי טופס ט-1086, יישלחו למרכז לגביית קנסות, תוך ציון כי החייב נמצא במשמורת שב"ס בפיקוח אלקטרוני.
- (4) שחרור אסיר המוחזק עפ"י פק' מאסר חלף קנס – בא כוחו של אסיר המוחזק בגין אי תשלום קנס ומבקש לשלם את הקנס, יופנה למרכז לגביית קנסות.

ב. חייב שוהה בחו"ל – התברר במהלך ביצוע הפקודה כי החייב נמצא בחו"ל, היחידה תחזיק בפקודה עד 180 יום ותעביר דיווח לקובץ עוברים אמ"ן/רשימה. במידה והחייב יחזור לישראל במהלך התקופה (180 הימים), הפקודה תבוצע כנגדו.

ג. חייב חייל בשירות פעיל בצה"ל –

- (1) התברר כי החייב משרת בצה"ל שרות קבע או חובה, תשלח היחידה את הפקודה לצה"ל מוקד מקמצי"ר 171, ד.צ. 02153, טל' 03-7379900, בצירוף טופס העברת חומר מ-1089 שהעתקו יתויק באוגדן הנוגע והעתק נוסף יישלח למרכז לגביית קנסות.
- (2) התברר כי החייב משרת בשירות מילואים פעיל, הפק' תבוצע בכתובתו האזרחית. במידה ולא ניתן לאתרו, תבוצע הפק' עם סיום תקופת שירותו הפעיל במילואים.

11. הזנה, פיקוח ומעקב במערכת "שירת הסירנה":

- א. על ק' הוצל"פ, רכזי הוצל"פ ורכזי הסיור בלבד, להזין את הפקודות למערכת "שירת הסירנה", לנהל, לפקח ולעקוב אחר הטיפול וביצוע הפק' ע"י שוטרי השטח ביחידות.
- ב. הטיפול המנהלי במערכת המחשוב, יתנהל ב"מודול צווים" שבמערכת "שירת הסירנה", בהתאם לנוהל מס"ר מס' 02.220.001 עמודים 120 + 191.

12. ביצוע מבצעים של המרכז לגביית קנסות:

- א. תחום מאסרים ומסירות במרכז לגביית קנסות, מארגן מבצעי אכיפה מרוכזים לביצוע פקודות מאסר חלף קנס באזורים נבחרים. עובדי התחום יסייעו באיתור החייבים בשת"פ עם משטרת ישראל.
- ב. במסגרת המבצעים לאכיפה המוגברת, אנשי תחום מאסרים ומסירות של המרכז לגביית קנסות יהיו מצוידים באמצעים לביצוע תשלומי הקנסות בזמן ביצוע המעצר.

13. דרכי התקשרות במקרי חירום למרכז לגביית קנסות:

במקרה של בעיה חריגה ניתן להתקשר למרכז הגביה בטל': 02-6547794 ו/או לראש תחום מאסרים, הגב' מיכל לוי בטל': 02-6547822 / 050-6255245.

14. הטמעה והדרכה:

באחריות רעש"קים/ רלש"קים וקציני הוצל"פ להדריך ולהטמיע נוהל זה ביחידות השונות ובמטה על-מנת להשיג את הידע המקצועי הנדרש ליישום הנוהל.

בקרה:

15.

באחריות רעש"קים/ רלש"קים וק' הוצל"פ לבצע שתי בקורות בשנה, לבדיקת יישום הנוהל ביחידות.